

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. spalio 11 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Virgilijaus Grabinsko, Antano Simniškio (kolegijos pirmininkas) ir Donato Serno, susipažinusi su 2023 m. spalio 2 d. paduotu atsakovu **G. G., P. G., J. G. ir K. G.** kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 5 d. sprendimo peržiūrėjimo,

nustatė:

Atsakovai padavė kasacinį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 5 d. sprendimo, kuriuo panaikintas Klaipėdos apylinkės teismo 2023 m. kovo 20 d. sprendimas ieškinių atmesti ir priimtas naujas sprendimas – ieškinių tenkinti: pripažinti ginčo nekilnojamojo turto pirkimo-pardavimo sutartį apsimestine, perkelti pirkėjo teises ir pareigas atsakovams J. G. ir G. G.; pripažinti ginčo nekilnojamojo turto dovanojimo sutartį niekine ir negaliojančia ir taikyti restituciją – grąžinti turtą iš atsakovės K. G. atsakovams J. G. ir G. G. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą, ir argumentuotai pagrįsti, kad šis teisės pažeidimas turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, ir argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde nurodoma, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė nuostatas, įtvirtinančias nuosavybės neliečiamumą (Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) 1 protokolo 1 straipsnis, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsnis, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 4.37 straipsnio 1 dalis) – pirkėjo teisės ir pareigos pagal pirkimo-pardavimo sutartį buvo perkeltos, atsakovui P. G. nekompensuojant tokio praradimo; apeliacinės instancijos teismas nukrypo nuo Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – EŽTT) ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos, įtvirtinančios nuosavybės neliečiamumą, galimybę nuosavybę nusavinti tik visuomenės poreikiams ir už ją teisingai kompensuojant. Apeliacinės instancijos teismas nevertino apsimestiniu pripažinto sandorio sudarymo tikslo, piniginių lėšų, už kurias buvo įsigytas nekilnojamas turtas, kilmės (CK 1.87 straipsnis); netinkamai paskirstė įrodinėjimo našta, pažeidė įrodymų vertinimo taisykles bei nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos šiais klausimais, ignoruodamas aplinkybę, kad ieškovas privalėjo įrodyti tiek apsimestinės pirkimo-pardavimo sutarties sudarymo tikslą, tiek piniginių lėšų, už kurias nekilnojamas turtas buvo įsigytas, kilmę, o ne atsakovai įrodinėti, kad lėšos buvo gautos jų nurodytomis aplinkybėmis. Apeliacinės instancijos teismas peržengė pareikšto ieškinio ribas, išplėtė faktinį ieškinio pagrindą, taip pat peržengė ir apeliacinio skundo ribas, taip atsakovams buvo apribotos galimybės apsiginti ir paneigti CK 1.87 straipsnio, kuriuo ieškovas nesirėmė ir neįrodinėjo, taikymo pagrindus. Apeliacinės instancijos teismas priėmė šurprizinį sprendimą, taip pažeisdamas CPK 17, 21 straipsnius, 135 straipsnio 1 dalį, 320 straipsnį, EŽTK 6 straipsnio 1 dalį ir nukrypdamas nuo EŽTT ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos. Apeliacinės instancijos teismas taip pat nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos, pagal kurią sandoris gali būti pripažįstamas apsimestiniu *ex officio* tik jeigu jo apsimestinumas yra akivaizdus.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyti priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Grąžinti P. G. (*duomenys neskelbtini*) 787 (septynis šimtus aštuoniasdešimt septynis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. spalio 1 d. mokėjimo nurodymu Nr. 67.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Virgilijus Grabinskas

Antanas Simniškis

